

اذان صبح	۰۵:۲۳
طلوع آفتاب	۰۶:۵۵
اذان ظهر	۱۲:۱۱
اذان مغرب	۱۷:۴۶

انگاره‌ها

احمد رضا سهرابی

یک مسوول سازمان جهاد کشاورزی استان فارس می‌گوید که از ابتدای بهمن ماه محصولات گواهی شده کشاورزی به سفره شیرازی ها می آید

۹۹۵۵۲۱

گفت‌وگو با کریم رجبزاده دروغی که زیبا می‌کند

شیرین که مرده، فرهاد با تیشه‌ای بر فرق خود می‌زند. می‌گویند مردم کرمانشاه باور دارند که تیشه پای بیستون می‌افتد، در آن‌جا درخت اناری می‌روید که هر سال انارهایی می‌دهد که درون این انارها سوخته است. حالا اگر چنین روایتی را در شعرمان بیابیم - البته من این را تاکنون در شعرها ندیده‌ام - کمکی به اسطوره فرهاد و شیرین است و اشکالی ندارد. اما در رنگ و لعاب دادن به روایت‌های مذهبی جای شک و شبهه وجود دارد.

کریم رجبزاده در ادامه جعل تاریخ را بحث متفاوتی با آن‌چه ذکر شد دانست و گفت: تحریف تاریخ با این‌که افزونه‌ای در روایت وجود داشته باشد، متفاوت است و این‌که بخوایم تاریخ را جعل کنیم، پذیرفته نیست. من از مبالغه تا جایی که بتواند به فرآیند تاریخی کمک کند ایداری نمی‌گیرم اما در صورتی که به اصل روایت لطمه اضافه می‌کنیم، آن چیز تاریخ را زیر سوال می‌برد. او افزودن تحلیل به اسطوره و تاریخ را بدون مانع دانست و با اشاره به شعر از حافظ بیان کرد: شعر حافظ شعری چندلایه است و امروز به شعر حافظ تحلیل‌هایی اضافه می‌شود. حافظ غزلی دارد «ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد/ دل میدمه ما را رفیق و مونس شد/ نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت...» گفته می‌شود که او این شعر را برای شاه شجاع گفته و این تحلیل ماست که می‌گوییم بیت «نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت» اشاره به امی بودن

می‌گوید که داغ ما آن قدر افزون‌تر است که ستاره‌ها را می‌توان شمرد اما داغ دل ما بیشتر از آن است که بشود شمرد. این اغراق لذت‌بخش است و گرنه اصلاً منطبق با واقعیت نیست. یا مثلاً آقایی دولت‌آبادی در رمان «کلیدر» به شخصی به نام «مارال» می‌پردازد و از زیبایی او می‌گوید، درحالی‌که او آن‌قدر هم زیبا نیست که آقای دولت‌آبادی توصیف می‌کند ولی این اختیار نویسنده است که می‌تواند تا هر کجا که دلش می‌خواهد مبالغه کند.

این شاعر در گفت‌وگو با ایسنا درباره حدود استفاده از اغراق در ادبیات و نیز تحریف تاریخ در آثار ادبی به ویژه شعر اظهار کرد: این یک امر طبیعی است که هیچ‌کس نمی‌تواند شاعر را محدود کند و به او بگوید که ذهنیتش را در شعرش نیاورد. شعر و اساساً هنر از اغراق تشکیل شده و اغراق و مبالغه بخشی از شعر است؛ ما به آن اغراق یا مبالغه می‌گوییم و خارجی‌ها به آن سوررئالیسم می‌گویند. این سوررئالیسم فراواقعی است و منطبق با واقعیت نیست. شاعر این اجازه را دارد که تا هر جا دلش بخواهد تصرف شاعرانه داشته باشد و کسی برای شاعر محدودیتی قائل نیست.

مشارکت خوب هنرمندان فارس برای حضور در جشنواره تجسمی «دفاع عاشقانه»

روح... محرری، جشنواره هنرهای تجسمی «دفاع عاشقانه» را یکی از مهمترین رویدادهای جشنواره ای سال ۱۳۹۹ در سازمان بسیج هنرمندان فارس دانست و تصریح کرد: جشنواره «دفاع عاشقانه» حاصل همکاری دستگاه های مختلف فرهنگی به میزبانی سازمان بسیج هنرمندان استان برگزار خواهد شد. مدیر هنری جشنواره هنرهای تجسمی «دفاع عاشقانه» در سازمان بسیج هنرمندان فارس، اسامی هیأت داوران جشنواره را به این شرح اعلام نمود: استاد مسعود عباسی، استاد عبدالرضا اتئی عشیری، استاد مهران رودکی و استاد علیرضا کریم پور داوری نهایی آثار را برعهده گرفتند و پس از چندین ساعت بحث و بررسی آثار، نظرات نهایی خود را اعلام نمودند. محرری، با اشاره به مراحل داوری آثار گفت: مرحله اول داوری، اواخر آذرماه آغاز شد و در نیمه اول دی ماه امسال، مرحله نهایی آن نیز اجرا شد که برگزیدگان مرحله نهایی در اختتامیه برنامه تجلیل خواهند شد. وی افزود: محورهای جشنواره امسال: پرچمداران مقاومت، چهلمین سالگرد دفاع مقدس و همچنین مدافعان سلامت در نظر گرفته شده بود. مدیر هنری جشنواره اضافه کرد: یکصد و پنجاه اثر در مرحله نهایی به رقابت پرداختند و از میان آنها، صاحب ۱۱۱ اثر نهایی، به عنوان برگزیدگان برای حضور در مراسم اختتامیه دعوت خواهند شد. وی در خصوص رشته‌های رقابتی در این جشنواره تصریح کرد: در بخش گرافیک جشنواره، ۳ گرایش: «ششانه نوشته و تایپوگرافی»، «پوستر» و «تصویرسازی» آثار به دبیرخانه ورود پیدا کرد. وی همچنین افزود: بخش «نقاشیخط» در این دوره با نظر شورایی هنرهای تجسمی به صورت غیر دیجیتال به جشنواره ورود پیدا کرد و آثار در معرض داوری نهایی قرار گرفتند.

کتاب «کوتوله کاغذی» در شیراز منتشر شد

کتاب «کوتوله کاغذی»، دومین نوشته فرح مردانی، رمان نویس شیرازی منتشر شد. کرامت یزدانی (اشک) ناشر این کتاب به خبرنگار مهر پیام داد: این اثر گفت: این داستان که بر اساس الگوگیری از واقعیت و به قلم «فرح مردانی» به رشته نگارش درآمده است، خواننده را با موقعیت‌هایی شگفت‌انگیز و عجیب‌آور مواجه می‌کند. وی ادامه داد: اگر چه سبک و سیاق خلاقانه و بدیع نویسنده در نگارش این اثر داستانی بسیار متفاوت و نخبه‌پسند است اما زمینه‌ای که داستان و شخصیت‌های رمان در آن روایت می‌شوند عاریه گرفته از بستر اجتماعی ایران معاصر است. یزدانی عنوان کرد: اشارات متعدد به مسائل فرهنگی و حتی برخی از معضلات جامعه لایه‌های دیگر از این اثر بی‌پنجه را می‌سازد. به گفته مدیر انتشارات نویسندگان پارس، از این بانوی فرهیخته، رمان «سیلیوری» توسط همین انتشارات در خرداد ۹۹ چاپ شده است. به گزارش خبرنگار مهر، کتاب کوتوله کاغذی نوشته فرح مردانی در ۸۲ صفحه در قطع رقیعی توسط انتشارات نویسندگان پارس منتشر شد.

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران در ادامه با اشاره به «انگیزه و اهداف شاعران از مداحی» به طور کلی چهار هدف را برای مدح برشمرد و تشریح کرد: براساس این چهار هدف، مدح ها را می‌توان به چهار دسته‌ی متعلقانه، باورمندان، خیرخواهانه و عاشقانه تقسیم کرد: مدح متعلقانه از سر ترس و طمع برای دفع خطر یا جلب منفعتی انجام می‌شود که مسلمان ساوجی، انوری و خاقانی در این دسته می‌گنجند؛ مدح باورمندان که در آن مداح از سر اعتقاد و باور به ممدوح او را مدح می‌کند و شاعری چون ناصر خسرو در این دسته می‌گنجد؛ مدح خیرخواهانه که در آن مداح اعتقادی به ممدوح ندارد، اما وقتی تأثیر قدرت او را می‌بیند، داوری تلخ نصیحت را با شهید مدح می‌آمیزد و سعیدی در این گونه مدح آیتی است؛ مدح عاشقانه که در آن شاعر ممدوح را در مقام معشوق خود قرار می‌دهد و مدح سعیدی از جونی از این گونه است.

دکتر شهبازی در پایان مداحی‌های حافظ را از دو نوع خیرخواهانه و عاشقانه برشمرد و گفت: البته غلبه‌ی بیشتر با مداحی‌های عاشقانه است. وی برای این موضوع شش دلیل برشمرد و گفت: استفاده از غزل برای مدح درحالی‌که در ادبیات فارسی بیشتر از قالب قصیده برای این منظور استفاده می‌شده است؛ بررسی درخواست ها و متمسقات حافظ در بیت های مدحی او نشان می‌دهد که خواسته‌های او بیشتر خواسته‌های عاشق از معشوق است مانند وصال، لطف، توجه، عنایت و...؛ پرهیز حافظ از مدح برخی پادشاهان مانند امیرمبارزالدین درحالی‌که او بسیار بافوذ و قدرتمند بود.

ایرج شهبازی: مدح رندانه حافظ، عاشقانه و خیر خواهانه است

کاملاً متفاوت است. وی در ادامه به تبیین روش کلی حافظ در مدح پرداخت و گفت: حافظ معمولاً بیت های مدحی را بعد از بیت تخلص ذکر می‌کرده، به این ترتیب او بخش مدح را از تنه ی اصلی غزل خود جدا می‌کرده است، درحالی‌که شاعران مداح، از ابتدای شعر به مدح می‌پردازند.

سخنان این حافظ پژوه بود. او کمیت بیت های مدحی حافظ در مقایسه با کمیت کل دیوان او را بسیار اندک توصیف کرد و توضیح داد: شاعران مداح وظیفه داشته‌اند که در مناسبت های خاص چون شکست و پیروزی و عروسی و... شعر بگویند، اما اشعار مدحی حافظ هم به لحاظ تعداد و هم محتوا با شعر ایشان

را نیز در نظر داشت و نباید با ذهنیت امروزی به قضاوت گذشتگان نشست؛ چراکه در گذشته اگر تشویق و حمایت درباره‌ها نبود، بسیاری از شاعران و عالمان از فقر و فاقه به تنگ می‌آمدند و فراغتی برای پرداختن به علم و ادب نداشتند. "حجم و محتوای مداحی‌های حافظ" از دیگر محورهای

صدر دوام سیصد و سی و چهارمین نشست تخصصی مرکز حافظ شناسی - کرسی پژوهشی حافظ، شامگاه دوشنبه ۲۹ دی ماه به سخنرانی دکتر ایرج شهبازی، عضو هیأت علمی بخش زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران اختصاص یافت. در این نشست که با حضور جمعی از ادب دوستان، به ویژه دوستداران حافظ و حافظ پژوهان برگزار شد، دکتر شهبازی با طرح این مقدمه که یکی از مسائل اندیشه سوز مطرح برای علاقه‌مندان حافظ این است که چرا او شاهان و وزیرانشان را مدح کرده است؛ سخن خود را آغاز کرد. از قماش شاعران درباری بوده که هنر خود را صرف ستایش شاهان کرده است؟ این حافظ پژوه با اشاره به اینکه در زمانه‌ی ما برخی روشنفکران و مصلحان اجتماعی، بر حافظ می‌تازند که چرا او به مدح روی آورده است، به تبیین این مسأله پرداخت و گفت: با تکیه بر دیوان حافظ می‌توان دریافت که او انسان آزادی است که سرش به دینی و عقبن فرو نمی‌آید و البته مدح هایی نیز در دیوانش دیده می‌شود. پس باید دید که چطور می‌توان این دو بخش از وجود او را با یکدیگر جمع کرد؟ وی گفت: برخی، مدح‌های حافظ را نمونه‌ای از رندی او می‌دانند. رندی که می‌تواند مصلحت‌اندیش باشد و کرنش کند و در عین حال آزاد باشد و... اما اگر مفهوم رند را در دیوان او بررسی کنیم درمی‌یابیم که رند در دیوان او مطلقاً اهل چاپلوسی و تملق و مصلحت‌اندیشی نیست. عضو هیأت علمی دانشگاه تهران، برای تبیین چگونگی و چرایی مدح در دیوان حافظ به بیان هفت نکته از جمله «انسان بودن حافظ» پرداخت و تشریح کرد: حافظ مانند دیگران، انسانی بوده با خواسته‌ها و تمایل های انسانی؛ بنابراین نباید مانند قدیسان با او رفتار کرد یا از او توقع داشت، توقع عصمت از دیگران، بیهوده است.

خانه معینی، راوی گذشته ای خاطره انگیز در استهبان

آن‌ها محفوظ آمد. اغلب اشعار مربوط را علاوه از صدبیت در مدت یک ساعت قوه حافظه مضبوط نمود». آن مرحوم به سال ۱۳۱۰ خورشیدی اول محرم سال ۱۳۵۱ قمری در شیراز درگذشته و در حاشیه خیابان خرابات جنب حافظیه به خاک سپرده شده است. در سال ۱۳۷۹ خورشیدی آثار این شاعر به کوشش منوچهر دانش پژوه توسط نشر میراث مکتوب منتشر شد. زنده یاد دکتر محمد رضا خراباتی پزشک قدیمی ساکن شیراز که سالیان سال در بافت تاریخی شیراز مشغول طبابت بود از دیگر فرزندان فقیر اصطهباناتی می باشد ایشان نیز در شاعری چیره دست بود و بارها اشعارش در روزنامه عصرمردم منتشر شده است. ناگفته نماند که بیشتر نسخه های خطی آثار یاد شده و همچنین دست خط های مرحوم آقای معینی هم توسط بانو معینی نگهداری می شود. آثاری که هر کدام حکایات و روایات تاریخی سده اخیر و سده های گذشته را برای ما شرح می دهند نظیر قلیان قاچاری ناصرالدین شاه، دفترچه های شعر و نوحه ها با دست نوشته مرحوم معینی، تبریز، دیوان شیخ محمد شیرین مغربی به خط استاد علی محمد معینی اصطهباناتی که ایشان بنیانگذار ساخت مقبره این شاعر بودند و قاب های میرزا محمد باقر اصطهباناتی (سلطان الواعظین). وجود این بناهای تاریخی خود تقویم ماندگار فرهنگی هر دیار محسوب می شود که هر یک حکایاتی از معماری، تاریخ، ادبیات و هنر و مکتب های فکری در دل خود نهفته دارند از این رو اقدام و همت شایسته سرکار خانم بتول معینی قابل تعظیم است که منزل تهران خود را فروخت و هزینه احیای این ابنیه تاریخی در دل کهن دیار استهبان را متقبل شد.

پسین روز شنبه ۲۷ دی ماه که پس از چندی موفق به سفر به استهبان شده بودم با لطف و تماس دوست عزیز و پژوهنده تلاشگر جناب محمد رضا فرزانه به دیدار سرکار خانم بتول معینی فرزند مرحوم استاد علی محمد معینی که در سده اخیر مسئولیت هایی نظیر رئیس فرهنگ (آموزش و پرورش)، نماینده انجمن شهر، شورای داوری دادگستری، نماینده اوقاف در استهبان داشته اند، رفتم. میهمان دیگر هم جناب حجه الاسلام سید حسین کشفی بروجردی نوه مرحوم آیت ... شاه آبادی معروف بودند. مالکیت بنای این ابنیه تاریخی برمی گردد به پدر مرحوم معینی مرحمت پناه میرزا علی اصطهباناتی، ملقب به معین‌التسریعه و مشهور به فقیر شیرازی یا فقیر اصطهباناتی، فرزند حاج میرزا محمدباقر سلطان الواعظین متولد ۱۲۵۶ خورشیدی وفات در سال ۱۳۱۰ خورشیدی از جمله شاعران و وعاظ مشهور اهل استهبان که ساکن شیراز بوده است.

آن ادیب آریب که متولی و امامت جماعت مسجد نو در شیراز را نیز به عهده داشته صاحب کتاب "خانه" یا سبک منثوی عرفانی و اخلاقی می باشد که به پیروی از بوستان سعدی سروده است. دیگر اثر ادبی این شاعر کتاب "خرابات" در بیان حکمت، شجاعت، عفت و عدالت به پیروی از گلستان سعدی می باشد. کنج فقیر، مکالمه پیر و جوان از دیگر آثار اوست. او دارای حافظه‌ای قوی و از مواهب شاعری برخوردار بود که خود می‌گوید: «از هفت سالگی آنچه را که از دروس ادبیه و عربیه از معلم آموخته، یاد (دارم) و بتذکر آنها شادم. قصاید و غزلیات شمرای عرب و عجم را هر چه ملحوظ افتاد، محفوظ و بتذکار